

UZASADNIENIE

Pozwem z 2 sierpnia 2013 r. T. P. i D. P. wnieśli o zasądzenie od Przedsiębiorstwa Państwowego (...) w W.:

a) kwoty 178 500 zł stanowiącej równowartość spadku wartości nieruchomości powodów wywołanego utworzeniem obszaru ograniczonego użytkowania wraz z odsetkami w wysokości ustawowej naliczanymi od dnia wniesienia powództwa do dnia faktycznej zapłaty,

b) kwoty 31 600 zł stanowiącej równowartość kosztów rewitalizacji akustycznej budynku mieszkalnego wraz z odsetkami w wysokości ustawowej naliczanymi od dnia wydania orzeczenia w sprawie do dnia faktycznej zapłaty.

Ponadto wnieśli o zasądzenie na ich rzecz zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu podali, iż są współwłaścicielami nieruchomości położonej w W. przy ul. (...), która na mocy Uchwały nr (...) Sejmiku Województwa (...) z 20 czerwca 2011 r. znalazła się w całości w obszarze ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W.. Stwierdzili, że w następstwie tej uchwały ich nieruchomość znalazła się w granicach nowoutworzonego obszaru ograniczonego użytkowania (w tzw. strefie Z2). Podkreślili, że w dacie nabycia przez nich nieruchomości bliskość lotniska nie była zbytnio uciążliwa, jednak z każdym następnym rokiem natężenie ruchu lotniczego ulegało wyraźnemu zwiększeniu, a szczególna dynamika w tym zakresie miała miejsce około 2005 roku, gdy nastąpiła rozbudowana terminala. Wskazali, że obecnie natężenie hałasu jest trudne do zniesienia – immisje z tym związane odczuwalne są nawet przy zamkniętych drzwiach i oknach, co utrudnia normalne korzystanie z nieruchomości, wyklucza możliwość efektywnego odpoczynku w przydomowym ogrodzie, utrudnia spokojne oglądanie telewizji, słuchanie radia i prowadzenie rozmów telefonicznych. Podkreślili, że wprowadzone uchwałą ograniczenia znacząco wpływają na spadek atrakcyjności ich nieruchomości, gdyż zamknięta została droga do uzyskania w niedalekim sąsiedztwie nieruchomości dostępu do niektórych instytucji (co jest szczególnie uciążliwe jeżeli chodzi o placówki dla dzieci oraz placówki medyczne). Ponadto podnieśli, że w uchwale wskazano wymagania techniczne dotyczące budynków objętych obszarem ograniczonego użytkowania. Stwierdzili, że powyższe aktualizuje po ich stronie prawo do domagania się odszkodowania wyrównującego szkodę poniesioną na skutek obniżenia wartości nieruchomości, jak i obejmującego koszty rewitalizacji akustycznej budynku. Jako podstawę prawną roszczeń wskazali art. 129 ust. 1 i 2 ustawy prawo ochrony środowiska (k. 2-10).

W odpowiedzi na pozew z 28 marca 2014 r. Przedsiębiorstwo Państwowe (...) w W. wniosło o oddalenie powództwa w całości, oddalenie wniosków dowodowych zawartych w pozwie oraz zasądzenie od powodów zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych. Pozwany wskazał, iż przedmiotowa nieruchomość była wcześniej objęta ograniczeniami wynikającymi z rozporządzenia nr (...), które weszło w życie w dniu 25 sierpnia 2007 r., a wobec tego nastąpił wpływ terminu zawitego, w którym powodowie mogli wystąpić z roszczeniami, o których mowa w art. 129 ust. 2 ustawy prawo ochrony środowiska. Ponadto stwierdził, że wejście w życie Uchwały Sejmiku nie spowodowało żadnych nowych ograniczeń w korzystaniu z nieruchomości mogących skutkować zasadnością roszczeń odszkodowawczych, przeciwnie - pewne ograniczenia, takie jak zakaz przeznaczenia nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową zostały w Uchwale zniesione. Zaznaczył, że w strefie Z2, w której obecnie leży nieruchomość, obowiązują jedynie takie ograniczenia, które zostały wprowadzone rozporządzeniem nr (...) OOU z 2007. Stwierdził, że w konsekwencji należy uznać, że roszczenia powodów wygasły. Pozwany podniósł, że powodowie nie wykazali ani szkody, ani związku przyczynowo-skutkowego pomiędzy szkodą a ograniczeniami wynikającymi z objęcia tej nieruchomości OOU. Stwierdził, że powodowie nie wykazali w szczególności, aby w budynku istniał nieodpowiedni poziom klimatu akustycznego, a także aby samo położenie nieruchomości w obszarze ograniczonego użytkowania spowodowało automatyczny spadek jej wartości. Zakwestionował ponadto żądanie w zakresie odsetek (k. 78-94).

W piśmie z 14 maja 2014 r. powodowie podnieśli dodatkowo, że powoływanie się obecnie przez pozwanego na wpływ terminu zawitego, w sytuacji gdy pozwany kwestionował roszczenia uprawnionych wynikające z rozporządzenia

Wojewody, stanowi nadużycie prawa i jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Podkreślili także, że po 15 listopada 2008 r. również organy administracji publicznej nie uznawały mocy obowiązującej rozporządzenia Wojewody nr (...), o czym świadczy fakt, że w okresie między 15 listopada 2008 r. a 3 sierpnia 2011 r., na obszarze tzw. strefy M dawnego OOU ustanowionego w 2007 roku, wydano szereg pozytywnych decyzji o ustaleniu warunków zabudowy dla budynków mieszkalnych, a także wydawano decyzje o pozwoleniu na budowę, podczas gdy jest to obszar gdzie - wedle rozporządzenia - winien obowiązywać całkowity zakaz zabudowy mieszkaniowej. Wskazali, że pozwany w postępowaniach sądowych wszczętych pod rządami rozporządzenia Nr (...) Wojewody (...) prezentował zgoła odmienne stanowisko niż obecnie, twierdząc, że ww. rozporządzenie jeszcze przed wejściem w życie uchwały sejmiku utraciło swą moc i nie może stanowić podstawy prawnej dochodzenia roszczeń przez czynnie legitymowanych. Stwierdzili także, że pozwany zamieścił na stronie internetowej informacje o możliwości zgłaszania roszczeń - w związku z ustanowieniem obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska O. - do początku sierpnia 2013 roku (k. 188-193).

W piśmie z 20 października 2014 r. powodowie dodatkowo wskazali, że zachowali termin na zgłoszenie pozwanemu roszczeń, gdyż złożyli wniosek o zawezwanie pozwanego do próby ugodowej w sprawie II Co 1125/09, która toczyła się przed Sądem Rejonowym dla m. st. Warszawy w W. (k. 347-348). W piśmie z 22 stycznia 2015 r. powodowie podnieśli, że - na wypadek gdyby Sąd uznał, iż ich roszczenie winno być rozpatrywane w oparciu o rozporządzenie Wojewody nr (...) - to nastąpiło przerwanie biegu terminu zawitego przez dokonanie czynności przed Sądem, w postaci złożenia wniosku o zawezwanie do próby ugodowej, co otworzyło 10-letni termin na dochodzenie przez nich roszczeń (k. 378).

Na rozprawie w dniu 21 maja 2015 r. powodowie sprecyzowali, że swoje roszczenia wywodzą z Uchwały Sejmiku Województwa (...) z 20 czerwca 2011 r., a w przypadku gdyby Sąd uznał, że rozporządzenie nr (...) obowiązywało - z Rozporządzenia nr (...) (k. 130).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powodowie, na zasadach wspólności ustawowej małżeńskiej, są współwłaścicielami nieruchomości gruntowej położonej w W. przy ul. (...), stanowiącej działkę o powierzchni (...) m⁽²⁾, oznaczoną numerem ewidencyjnym (...) z obrębem (...), dla której Sąd Rejonowy dla (...) w W. prowadzi księgę wieczystą o numerze (...) (wydruk Kw k. 16-23).

W dniu 7 sierpnia 2007 r. Wojewoda (...) wydał rozporządzenie Nr (...) w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W., na mocy którego przedmiotowa nieruchomość znalazła się w całości w strefie ograniczeń zabudowy mieszkaniowej zwanej strefą M. Zgodnie z § 4.1 tego rozporządzenia w obszarze ograniczonego użytkowania zabrania się:

1. przeznaczenia nowych terenów pod szpitale, domy opieki oraz zabudowę związaną ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, a w strefie M także pod zabudowę mieszkaniową,
2. zmiany sposobu użytkowania budynków w całości lub w części na szpitale i domy opieki oraz na stały lub wielogodzinny pobyt dzieci i młodzieży, a w strefie M-także na cele mieszkaniowe z zastrzeżeniem ust. 2,
3. budowy nowych szpitali, domów opieki, zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, a w strefie M także budynków mieszkalnych, z zastrzeżeniem ust. 2.

Paragraf 4 ust. 2 rozporządzenia Nr (...) dopuszczał w strefie M zmianę sposobu użytkowania budynków w całości lub w części na cele mieszkaniowe oraz budowę nowych budynków mieszkalnych jednorodzinnych jako towarzyszących innym funkcjom, na warunkach określonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku barku planu miejscowego, na warunkach określonych w decyzji o warunkach zabudowy. W myśl § 5 tego rozporządzenia w obszarze ograniczonego użytkowania wprowadzono następujące wymagania techniczne dotyczące budynków:

1. w nowoprojektowanych budynkach należy zapewnić izolacyjność ścian zewnętrznych, okien i drzwi w ścianach zewnętrznych, dachów i stropodachów – zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi izolacyjności akustycznej przegród w budynkach oraz izolacyjności akustycznej elementów budowlanych,
2. w istniejących budynkach należy zastosować zabezpieczenia zapewniające właściwy klimat akustyczny w pomieszczeniach poprzez zwiększenie izolacyjności ścian zewnętrznych, okien i drzwi w ścianach zewnętrznych, dachów i stropodachów – zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi ochrony przed hałasem pomieszczeń w budynkach.

Rozporządzenie Nr (...) z 7 sierpnia 2007 r. weszło w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa (...). Ogłoszenie rozporządzenia Nr (...) miało miejsce w dniu 10 sierpnia 2007 r., zatem datą jego wejścia w życie był dzień 25 sierpnia 2007 r.

W dniu 28 lipca 2009 r. powodowie złożyli wniosek o zawiązanie pozwanego do próby ugodowej mającej na celu zawarcie ugody, „polegającej na zapłacie na rzecz wzywającego kwoty 150 000 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia zawiązania do próby ugodowej do dnia zapłaty oraz kosztami procesowymi w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych”. W uzasadnieniu wskazali, że żądana kwota stanowi odszkodowanie za zmniejszenie wartości nieruchomości w związku z wprowadzeniem, rozporządzeniem Wojewody nr (...), strefy ograniczonego użytkowania (k. 382-384). Na wyznaczonym przez Sąd terminie posiedzenia nikt się nie stawił, wobec czego Sąd stwierdził, że do zawarcia ugody nie doszło (odpis protokołu k. 392).

Na mocy Uchwały nr (...) Sejmiku Województwa (...) z 20 czerwca 2011 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W., częściowo znowelizowanej Uchwałą nr 153/11 Sejmiku Województwa (...) z 24 października 2011 r., nieruchomość powodów znalazła się w całości w obszarze ograniczonego użytkowania w strefie Z2 dla (...) im. (...) w W.. Zgodnie z § 5 pkt 2 Uchwały nr (...) w obszarze ograniczonego użytkowania w strefie Z2 wprowadzono następujące ograniczenia w zakresie przeznaczenia terenu i sposobu korzystania z terenów:

1. zakazano przeznaczenia terenów pod szpitale i domy opieki społecznej oraz zabudowę związaną ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,
2. zakazano lokalizowania budynków o funkcji szpitali, domów opieki społecznej oraz funkcjach związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży;
3. zakazano zmiany funkcji budynków o funkcjach ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, szpitali i domów opieki społecznej

oraz określono, że w nowoprojektowanych budynkach należy zapewnić izolacyjność akustyczną ścian zewnętrznych, okien i drzwi w ścianach zewnętrznych, dachów i stropodachów zaś w istniejących budynkach należy zastosować zabezpieczenia zapewniające klimat akustyczny w pomieszczeniach - zgodnie z ustawą z 7 lipca 1994 r. prawo budowlane i przepisami wykonawczymi do tej ustawy.

Obszar strefy M odpowiada co do zasady strefom Z1 i Z2 z Uchwały Sejmiku Województwa, przy czym uchwała Sejmiku Województwa zniósła m.in. zakaz przeznaczania nowych terenów w strefie Z2 pod zabudowę mieszkaniową.

Powyżej opisany stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wyżej wymienionych dokumentów, zgromadzonych w aktach, których prawdziwość i autentyczność nie budziła wątpliwości i nie była kwestionowana przez żadną ze stron. Sąd oparł się również na dokumentach złożonych w kserokopiach, gdyż nie kwestionowała ich żadna ze stron niniejszego postępowania, a zatem zbędne było żądanie dołączenia ich w formie oryginału.

Postanowieniami z 21 maja 2015 r. Sąd oddalił złożone przez strony wnioski dowodowe, złożone na okoliczności wskazane w pismach procesowych stron, gdyż przeprowadzenie tych dowodów Sąd uznał za nieprzydatne dla rozstrzygnięcia sprawy i zmierzające jedynie do przedłużenia postępowania.

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu powództwo główne podlegało oddaleniu jako nieuzasadnione, natomiast ewentualne częściowo jako nieuzasadnione, a częściowo jako nieudowodnione.

W pierwszej kolejności należy się odnieść do roszczeń powodów opartych na wejściu w życie Uchwały Sejmiku Województwa (...) z 20 czerwca 2011 r., której wejście w życie miało spowodować ograniczenia w korzystaniu przez nich z nieruchomości w postaci konieczności przeprowadzenia w budynku prac zapewniających odpowiednią izolacyjność, a także spadek wartości należącej do nich nieruchomości. Powodowie wielokrotnie wyraźnie podkreślali, że w ich opinii rozporządzenie Wojewody nr (...) nie obowiązywało, a w konsekwencji przed wejściem w życie powołanej Uchwały nie istniały na ich nieruchomości żadne ograniczenia. W konsekwencji Sąd uznał, że roszczenia oparte na takiej podstawie faktycznej stanowiły główne roszczenia powodów i z tego względu i odniesie się do nich w pierwszej kolejności.

W rozpoznawanej sprawie bezspornym było, że rozporządzeniem nr (...) Wojewody (...) z 7 sierpnia 2007 r. utworzono obszar ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) i nieruchomość powodów znalazła się w „strefie M” tego obszaru, natomiast na mocy uchwały nr (...) Sejmiku Województwa (...) z 20 czerwca 2011 r. znajduje się w strefie Z2 obszaru ograniczonego użytkowania utworzonego dla (...) im. (...) w W.. Okolicznością sporną było natomiast to, czy rozporządzenie nr (...) Wojewody (...) z 7 sierpnia 2007 r. obowiązywało do dnia wejścia w życie uchwały nr (...) Sejmiku Województwa (...) z 20 czerwca 2011 r., czy dopiero ta uchwała wprowadziła ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości powodów oraz czy upłynął 2-letni termin określony w art. 129 ust. 4 ustawy p.o.ś. na dochodzenie odszkodowania za szkodę poniesioną w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z tej nieruchomości od dnia wejścia w życie regulacji powodującej to ograniczenie, a także czy w tym terminie powodowie skutecznie zgłosili pozwanemu swoje roszczenia. Kwestia obowiązywania rozporządzenia Wojewody (...) z 7 sierpnia 2007 r. ma zatem w niniejszej sprawie zasadnicze znaczenie i należy ją rozważyć w pierwszej kolejności.

Zgodnie z treścią art. 129 ustawy z 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska, jeżeli w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości korzystanie z niej lub z jej części w dotychczasowy sposób lub zgodny z dotychczasowym przeznaczeniem stało się niemożliwe lub istotnie ograniczone, właściciel nieruchomości może żądać wykupienia nieruchomości lub jej części. W związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości jej właściciel może żądać odszkodowania za poniesioną szkodę, przy czym szkoda obejmuje również zmniejszenie wartości nieruchomości. Z powyższymi roszczeniami - stosownie do treści ust. 4 powołanego artykułu - można wystąpić w okresie 2 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego powodującego ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości.

Podstawą do domagania się powyższych roszczeń może być ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości poprzez stworzenie obszaru ograniczonego użytkowania. Według art. 129 ust. 2 p.o.ś. ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości jest bowiem także ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania (tak: Sąd Najwyższy, m.in., w wyroku z 6 maja 2010 r., II CSK 602/09). W orzecznictwie Sądu Najwyższego ukształtował się przy tym pogląd, zgodnie z którym ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości według art. 129 ust. 2 p.o.ś. jest samo ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania. W związku z ustanowieniem takiego obszaru powstaje nie tylko obniżenie wartości nieruchomości, będące następstwem ograniczeń przewidzianych bezpośrednio w treści aktu ustanawiającego ten obszar (zwłaszcza dotyczących ograniczeń zabudowy), lecz także obniżenie wartości nieruchomości wynikające z tego, że skutek wejścia w życie tego aktu dochodzi do zawężenia granic własności (art. 140 w zw. z art. 144 k.c.) i tym samym ścieśnienia wyłącznego władztwa właściciela względem nieruchomości położonej na obszarze ograniczonego użytkowania, gdyż będzie on musiał znosić dopuszczalne na tym obszarze immisje, w tym – hałas. Taka interpretacja jest przejawem dążenia do kompleksowego uregulowania skutków ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania, prowadzących do obniżenia wartości nieruchomości. Konsekwencją powyższego jest, m.in., poddanie roszczeń właścicieli szczególnym ograniczeniom czasowym przewidzianym w art. 129 ust. 4 tej ustawy (wyrok Sądu Najwyższego z 6 maja 2010 r., II CSK 602/09, LEX nr 585768; postanowienie Sądu Najwyższego z 9

kwietnia 2010 r., III CZP 17/10, LEX nr 584036; postanowienie Sądu Najwyższego z 24 lutego 2010 r., III CZP 128/09, LEX nr 578138, wyrok Sądu Najwyższego z 25 maja 2012 r., I CSK 509/11, LEX nr 1215402).

Z art. 135 ust. 1 p.o.ś. wynika, że stworzenie obszaru ograniczonego użytkowania może mieć miejsce, jeżeli z przeglądu ekologicznego albo z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, albo z analizy porealizacyjnej wynika, iż mimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych, nie mogą być dotrzymane standardy jakości środowiska poza terenem zakładu. Obszar ograniczonego użytkowania dla przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco (przed 15 listopada 2008 r. „znacząco”) oddziaływać na środowisko lub dla zakładów lub innych obiektów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana, jako takie przedsięwzięcie określa się na zasadach wskazanych w art. 135 ust. 2 ustawy prawo ochrony środowiska. Przepis ten zawiera delegację do określenia obszaru ograniczonego użytkowania, jak również określa rodzaj aktu prawnego, w drodze którego następuje jego utworzenie.

Nie ulega wątpliwości, iż rozporządzeniem Wojewody (...) nr (...) z 7 sierpnia 2007 r. utworzono obszar ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...), a nieruchomości powodów znalazła się w „strefie M” tego obszaru.

Na skutek zmiany przepisów prawa oraz konieczności rozszerzenia terenu objętego obszarem ograniczonego użytkowania Sejmik Województwa (...) w dniu 20 czerwca 2011 r. podjął Uchwałę nr (...) w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W..

Sąd orzekający w niniejszej sprawie w pełni podziela ocenę prawną odnośnie tego, że przepisy rozporządzenia nr (...) Wojewody (...) z 7 sierpnia 2007 r. zachowały moc obowiązującą do czasu wejścia w życie uchwały nr (...) Sejmiku Województwa (...) z 20 czerwca 2011 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. zaprezentowaną w uzasadnieniach wyroków Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 30 listopada 2010 r. (VI ACa 1156/10 i VI ACa 1058/10), 1 kwietnia 2011 r. (VI ACa 194/11), 6 lipca 2011 r. (VI ACa 14/11) i 8 lipca 2011 r. (VI ACa 140/11), opartą na następujących rozważaniach.

W dacie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W., tj. w dniu 24 sierpnia 2007 r. (data wejścia w życie rozporządzenia Wojewody (...) nr (...) z 7 sierpnia 2007 r.), art. 135 ust 2 p.o.ś. wskazywał, że obszar ograniczonego użytkowania dla przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko, o którym mowa w art. 51 ust. 1 pkt 1 lub dla zakładów, lub innych obiektów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana, jako takie przedsięwzięcie, tworzy wojewoda, w drodze rozporządzenia. Przepis ten uległ zmianie na podstawie art. 19 pkt 5 ustawy z 29 lipca 2005 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej (Dz.U. z 2005 r., Nr 175, poz. 1462), która to zmiana obowiązywała od 1 stycznia 2008 r. Według tej nowelizacji obszar ograniczonego użytkowania dla przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko, o którym mowa w art. 51 ust. 1 pkt 1 lub dla zakładów, lub innych obiektów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana, jako takie przedsięwzięcie, tworzy sejmik województwa, w drodze uchwały. Zmieniono zatem jedynie organ uprawniony do utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania – w miejsce wojewody – sejmik województwa oraz wskazano, że następuje to w formie uchwały, a nie jak dotychczas w formie rozporządzenia.

Jak słusznie wskazał Sąd Apelacyjny, zgodnie z treścią § 32 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. Nr 100, poz. 908), jeżeli zmienia się treść przepisu upoważniającego do wydania aktu wykonawczego w ten sposób, że zmienia się rodzaj aktu wykonawczego albo zakres spraw przekazanych do uregulowania aktem wykonawczym lub wytyczne dotyczące treści tego aktu, przyjmuje się, że taki akt wykonawczy traci moc obowiązującą z dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej treść przepisu upoważniającego. Zgodnie zaś z treścią § 32 ust. 3 powyższego rozporządzenia, jeżeli zmiana treści przepisu upoważniającego polega na tym, że zmienia się organ upoważniony do wydania aktu wykonawczego, przyjmuje się, że taki akt zachowuje moc obowiązującą - w takim przypadku organem upoważnionym do zmiany lub uchylenia aktu wykonawczego wydanego na podstawie zmienionego przepisu upoważniającego jest organ wskazany w zmienionym

upoważnieniu. Przepis ten stosuje się przy tym odpowiednio, na podstawie § 143 wspomnianego rozporządzenia, do aktów prawa miejscowego.

Z powyższego wynika, że zmiana z dniem 1 stycznia 2008 r. organu upoważnionego do wydania aktu wykonawczego z wojewody na sejmik województwa w myśl § 32 ust. 3 ww. rozporządzenia nie wpłynęła na moc obowiązującą rozporządzenia Wojewody (...) z 7 sierpnia 2007 r. W przypadku bowiem zmiany treści przepisu upoważniającego polegającej na zmianie organu upoważnionego do wydania aktu wykonawczego, przyjmuje się, że taki akt zachowuje moc obowiązującą.

W zakresie uregulowanym natomiast w § 32 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z 20 czerwca 2002 r., dotyczącym zmiany formy aktu (uchwała w miejsce rozporządzenia), należy przyjąć, że rozporządzenie Wojewody (...) nr (...) z 7 sierpnia 2007 roku nie utraciło mocy obowiązującej na podstawie tej reguły walidacyjnej albowiem ustawa z 29 lipca 2005 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej (Dz.U. z 2005 roku, Nr 175, poz. 1462), która z dniem 1 stycznia 2008 r. zmieniła organ tworzący obszar ograniczonego użytkowania i formę aktu, równocześnie w art. 47 ust. 2 wskazała, że akty prawa miejscowego wydane na podstawie przepisów zmienianych tą ustawą zachowują moc do czasu wydania nowych aktów prawa miejscowego przez organy przejmujące zadania i kompetencje. Przepis ten nadal obowiązuje, nie został derogowany, brak, bowiem aktu prawnego, który by go uchylił lub zmienił. Brak jest podstaw do uznania, że wspomniana ustawa z 29 lipca 2005 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej wprowadzająca zmiany do niektórych ustaw, a to w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej, została uchylona lub też w inny sposób utraciła moc w całości. W związku z tym, że ustawa ta wprowadza zmiany w różnych aktach prawnych, co do każdej z tych zmian osobno należało rozpatrywać zakres regulacji oraz przepisy wprowadzające i przejściowe. Najpóźniejsza terminowo regulacja w tej ustawie została zawarta w art. 34 ust. 3, gdzie określono, że stosunek pracy z określonymi w ust. 1 pracownikami, wygasa z dniem 30 czerwca 2008 r., jeżeli przed upływem tego terminu nie zostaną im zaproponowane nowe warunki pracy lub płacy na dalszy okres albo w razie nieprzyjęcia do 15 czerwca 2008 r. nowych warunków pracy lub płacy. Data ta reguluje jedynie zagadnienia określone w tym przepisie, nie odnosi się natomiast do innych unormowań i nie powoduje utraty mocy z dniem 30 czerwca 2008 r. całego aktu prawnego, w tym wspomnianego art. 47 ust. 2, który samodzielnie określa ramy czasowe obowiązywania aktów prawa miejscowego wydanych na podstawie przepisów zmienianych tą ustawą z zakresu zadań i kompetencji podlegających przekazaniu tą ustawą.

W konsekwencji należy uznać, że rozporządzenie nr (...) Wojewody (...) z 7 sierpnia 2007 r. zachowało moc obowiązującą do czasu wydania nowych aktów prawa miejscowego przez organy przejmujące zadania i kompetencje, czyli w niniejszej sprawie do uchwalenia przez Sejmik Województwa (...), w formie uchwały, nowego obszaru ograniczonego użytkowania, który zastąpił je całości.

Odnosnie określenia przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko lub dla zakładów, lub innych obiektów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana, jako takie przedsięwzięcie, w dacie wydania rozporządzenia Wojewody (...) z 7 sierpnia 2007 r. - według art. 135 ust. 2 poś - było to przedsięwzięcie określone w art. 51 ust. 1 pkt 1 ustawy. Zakres ten nie został zmieniony ustawą z 29 lipca 2005 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej, którą dokonano zmiany organu upoważnionego do określenia obszaru ograniczonego użytkowania i formy aktu ustanawiającego ten obszar.

Zgodnie z treścią art. 51 ust. 1 pkt 1 poś obowiązującego do dnia 15 listopada 2008 r. sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wymagają między innymi planowane przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko.

Zgodnie zaś z treścią ust. 8 art. 51 poś, również obowiązującego do 15 listopada 2008 r., Rada Ministrów, uwzględniając możliwe oddziaływanie na środowisko przedsięwzięć, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy poś, określi, w drodze rozporządzenia:

1) rodzaje przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, wymagających sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko, oraz rodzaje przedsięwzięć, dla których obowiązek sporządzenia raportu może być wymagany, w tym przypadki, gdy zmiany dokonywane - w obiektach są kwalifikowane, jako takie przedsięwzięcia, biorąc pod uwagę rodzaj działalności, wielkość produkcji i inne parametry techniczne, a także charakterystykę przedsięwzięcia, wielkość emisji, usytuowanie oraz rodzaj i skalę jego oddziaływania na środowisko,

2) szczegółowe uwarunkowania związane z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu, biorąc pod uwagę charakterystykę przedsięwzięcia, wielkość emisji, usytuowanie oraz rodzaj i skalę jego oddziaływania na środowisko.

Aktem wykonawczym wydanym na podstawie art. 51 ust. 8 poś było rozporządzenie Rady Ministrów z 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. z 2004 roku nr 257, poz. 2573 ze zm.). Zgodnie z § 1 rozporządzenia określało ono:

1. rodzaje przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, wymagających sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko,

2. rodzaje przedsięwzięć, dla których obowiązek sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko może być wymagany,

3. przypadki, w jakich zmiany dokonywane w obiektach skwalifikowane, jako przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko,

4. szczegółowe uwarunkowania związane z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko.

Zgodnie zaś z § 2 ust. 1 pkt 28 sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wymagają lotniska o podstawowej długości pasa startowego nie mniejszej niż 2.000 m, a według § 3 ust. 1 pkt 55 sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko mogą wymagać lotniska, niewymienione w § 2 ust. 1 pkt 28 lub lądowiska helikopterów.

Ustawa z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w art. 144 ust. 9 uchyliła w tytule I ustawy prawo ochrony środowiska cały dział V i VI, a zatem również art. 51. Jednocześnie w art. 173 ust. 1 wskazano, że dotychczasowe przepisy wykonawcze - wydane między innymi na podstawie art. 51 ust. 8 poś - zachowują moc do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 60 ustawy z 3 października 2008 r., jednak nie dłużej niż przez 24 miesiące od wejścia w życie tej ustawy, to jest do 15 listopada 2010 r.

Zgodnie zaś z treścią art. 173 ust 2 ustawy z 3 października 2008 r., do czasu wydania przepisów, o których mowa w art. 60 tej ustawy:

1) za przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, określone w art. 59 ust. 1 pkt 1 tej ustawy, uważa się określone w dotychczasowych przepisach przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, wymagające sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko,

2) za przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, określone w art. 59 ust. 1 pkt 2 niniejszej ustawy, uważa się określone w dotychczasowych przepisach przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, dla których obowiązek sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko może być stwierdzony.

Powyższe oznaczało, że uchylając art. 51 ust. pkt 1 i art. 51 ust. 8 poś uznano, że przepisy wykonawcze wydane na podstawie tej ustawy (tj. rozporządzenie Rady Ministrów z 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów

przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko) zachowują moc przez 24 miesiące, to jest do 15 listopada 2010 r., a w ust. 2 art. 173 doprecyzowano, że do czasu wydania przepisów wykonawczych określonych w art. 60 ustawy z 3 października 2008 r. za przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, określone w art. 59 ust. 1 pkt 1 tej ustawy, uważa się określone w dotychczasowych przepisach (rozporządzenie Rady Ministrów z 9 listopada 2004 r.) przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, wymagające sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko.

Ostatecznie oznacza to, iż zmiana ustawy z 3 października 2008 r. w powyższym zakresie miała jedynie charakter redakcyjny i określała, kiedy przepisy wykonawcze mówiące o tym, jakie przedsięwzięcia mogą zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, tracą moc.

Co więcej przepisem wykonawczym, wydanym na podstawie art. 60 ustawy z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, było nowe rozporządzenie Rady Ministrów z 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213, poz. 1397), które weszło w życie z dniem 15 listopada 2010 r. Rozporządzenie to określa: 1) rodzaje przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko; 2) rodzaje przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko; 3) przypadki, w których zmiany dokonywane w obiektach są kwalifikowane, jako przedsięwzięcia, o których mowa w pkt 1 i 2.

Zgodnie § 2 ust. 1 pkt 30 tego rozporządzenia do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się lotniska o podstawowej długości drogi startowej nie mniejszej niż 2.100 m, a zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 59 do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się lotniska inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 30 lub lądowiska, z wyłączeniem lądowisk centrów urazowych, o których mowa w ustawie z 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym przeznaczonych wyłącznie dla śmigłowców ratunkowych.

Reasumując, zmiany art. 135 ust. 2 p.o.ś. w zakresie organu, rodzaju aktu prawnego oraz określenia rodzaju przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, w żaden sposób nie wpłynęły na skuteczność obowiązywania rozporządzenia Wojewody (...) nr (...) z 7 sierpnia 2007 r. Zmiana organu upoważnionego do wydania aktu wykonawczego nie wpłynęła na moc jego obowiązywania, kwestia formy aktu została rozstrzygnięta w przepisach przejściowych, to jest art. 47 ust. 2 ustawy z 29 lipca 2005 r., a zakres spraw przekazanych do uregulowania aktem wykonawczym przedmiotowo pozostał ten sam, albowiem nie zmieniła go ani nowelizacja dokonana ustawą z 3 października 2008 r., ani też nowe rozporządzenie Rady Ministrów z 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Powyższe stanowisko odnośnie skutków wprowadzenia zmiany treści art. 135 ust. 1 i 2 ustawy prawo ochrony środowiska obowiązującej od 15 listopada 2008 r. znajduje także potwierdzenie w orzecznictwie Sądu Najwyższego (uzasadnienie wyroku z 6 maja 2011 r. II CSK 421/10, LEX nr 863961, z 25 maja 2013 r., I CSK 509/11, tak też WSA w Warszawie w uzasadnieniu wyroku z 31 sierpnia 2009 r. w sprawie (...) SA/Wa (...), LEX nr 518044).

Argumentację potwierdzającą słuszność powyższego wyводу odnaleźć można także w uzasadnieniu Uchwały Sejmiku Województwa (...) nr (...) z 20 czerwca 2011 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W., z którego wynika wprost iż „dotychczasowy akt ustanawiający obszar ograniczonego – rozporządzenie nr (...) Wojewody (...) z 7 sierpnia 2007 r. – został utrzymany w mocy na podstawie przepisów ustawy z 29 lipca 2005 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej. Zgodnie z art. 47 ust. 2 tej ustawy, akty prawa miejscowego wydane na podstawie przepisów zmienianych niniejszą ustawą z zakresu zadań i kompetencji podlegających przekazaniu, zachowują moc do czasu wydania nowych aktów prawa miejscowego przez organy przejmujące zadania i kompetencje” ([http://www.mazovia.pl/sejmik/uchwaly-sejmiku/uchwala,2022,\(...\).html](http://www.mazovia.pl/sejmik/uchwaly-sejmiku/uchwala,2022,(...).html)).

W konsekwencji rozporządzenie nr (...) Wojewody (...) z 7 sierpnia 2007 r. obowiązywało do czasu wejścia w życie Uchwały Sejmiku Województwa (...) nr (...) z 20 czerwca 2011 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego

użytkowania dla (...) im. (...) w W.. Oznacza to, że słusznie pozwany podnosi, że powodowie powinni domagać się odszkodowania na podstawie art. 129 ust. 1, 2 i 3 w zw. z art. 136 ust. 1 i 3 ustawy prawo ochrony środowiska po wejściu w życie rozporządzenia nr (...), gdyż już po jego wejściu w życie ich nieruchomości znalazła się w obszarze ograniczonego użytkowania. Słusznie także pozwany wskazuje, że roszczenie powodów oparte na wejściu w życie Uchwały Sejmiku Województwa (...) nr (...) z 20 czerwca 2011 r., jest nieuzasadnione, gdyż jej wejście w życie nie wprowadziło żadnych nowych ograniczeń na nieruchomości powodów, a w istocie wręcz przeciwnie - ograniczenia dotyczące możliwości przeznaczenia nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową zostały w Uchwale, w strefie Z2 - w której ta nieruchomość się znajduje - zniesione.

Podkreślenia wymaga, że powodowie nie wykazali, a nawet nie podnosili, że wejście w życie Uchwały Sejmiku spowodowało dalsze ograniczenia w korzystaniu z należącej do nich nieruchomości i powiększyło doznaną przez nich szkodę, w porównaniu do ograniczeń wprowadzonych wcześniej obowiązującym rozporządzeniem. Powodowie nie zaoferowali też żadnych dowodów (nie złożyli żadnych wniosków dowodowych) w celu wykazania takich okoliczności. Zdaniem Sądu z akt sprawy, a w szczególności z treści powołanych aktów prawa miejscowego wynika natomiast, że stanowisko pozwanego, iż uchwała Sejmiku nie wprowadziła w stosunku do nieruchomości powodów żadnych nowych ograniczeń, jest słuszne.

Podkreślenia także wymaga, że zastąpienie jednego aktu prawa miejscowego wprowadzającego określone ograniczenia w korzystaniu z nieruchomości innym aktem prawa miejscowego wprowadzającym podobne ograniczenia skutkuje „otwarcie” biegu terminu do zgłoszenia roszczeń wyłącznie w takim zakresie, w jakim te nowe ograniczenia są dalej idące niż ograniczenia wynikające z pierwotnie obowiązującego aktu i w jakim powodują one powstanie dodatkowej lub powiększenie istniejącej szkody. Nie do przyjęcia jest stanowisko, że wejście w życie nowego aktu prawa miejscowego powoduje w tej sytuacji rozpoczęcie biegu nowego terminu na dochodzenie wszystkich roszczeń (w tym tych, które już wygasły w związku z ich niezgłoszeniem po wejściu w życie pierwotnego aktu).

Zaprezentowane stanowisko zajął również Sąd Najwyższy w wyroku z 1 grudnia 2010 r. (I CSK 86/10, LEX nr 8185541), w którym stwierdził, że „nie każda zmiana ograniczenia sposobu korzystania ze środowiska rozpoczyna bieg nowego terminu do wystąpienia z roszczeniami uregulowanymi w art. 129 ust. 1-3 poś, lecz jedynie taka nowelizacja lub zmiana, która dotyczy danej nieruchomości”. Powyższa zasada dotyczy w tym samym stopniu zmiany polegającej na nowelizacji danego aktu prawnego wprowadzającego obszar ograniczonego użytkowania, jak i wejścia w życie nowego aktu prawnego zastępującego jeden obszar ograniczonego użytkowania innym. Przyjęcie, iż każda zmiana obszaru ograniczonego użytkowania, czy to materialna, czy też formalna (np. zmiana organu, zmiana formy aktu prawnego) rozpoczyna bieg terminu od nowa, niweczyłoby niewątpliwie cel ustawodawcy przyświecający mu przy wprowadzeniu art. 129 ust. 4 poś. Powyższy przepis z jednej strony stanowi bowiem ułatwienie dla osób występujących z roszczeniami związanymi z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości, a z drugiej strony określenie 2-letniego terminu zawitego na ich dochodzenie pozwala na stosunkowo szybkie wywiązanie się z zobowiązań związanych z ograniczeniami oraz zagwarantowanie, iż roszczenia nie będą się pojawiać w przyszłości, co umożliwi prowadzenie przewidywalnej polityki finansowej. Należy zatem przyjąć, iż bieg terminu do występowania z roszczeniami na podstawie art. 129 rozpoczyna się od nowa wyłącznie dla osób, dla których zmiana obszaru powoduje skutki negatywne i tylko w zakresie tych skutków (por. też wyroki Sądu Najwyższego z 21 sierpnia 2013 r., sygn. II CSK 578/12, z 27 czerwca 2012 r., sygn. IV CSK 28/12, LEX nr 1228596 i z 25 lutego 2009 r., sygn. II CSK 565/08). Z powołanych orzeczeń jednoznacznie wynika, że szkoda może powstać wyłącznie wówczas, gdy akt prawa miejscowego wprowadza nowe, zwiększa lub przedłuża dotychczasowe ograniczenia oraz, że szkoda nie powstaje, gdy kolejny akt prawny utrzymuje zakres ograniczeń na dotychczasowym poziomie, tzn. na poziomie poprzednio obowiązującego aktu prawnego lub zmniejsza te ograniczenia, jak miało to miejsce w rozpoznawanej sprawie.

Jak wprost wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z 12 kwietnia 2013 r.

(IV CSK 608/12, LEX nr 1347892), który tutejszy Sąd w całości podziela, w związku z tym, że art. 129 ust. 2 poś przyznaje odszkodowanie za szkodę spowodowaną wejściem w życie aktu prawnego wprowadzającego ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości w dotychczasowy sposób lub w sposób zgodny z dotychczasowym przeznaczeniem, szkoda podlegająca naprawieniu na podstawie tego przepisu nie powstaje, gdy kolejny akt prawa

miejscowego utrzymuje dotychczasowe ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości, jak miało to miejsce w przedmiotowej sprawie (tak też Sąd Apelacyjny w Warszawie w uzasadnieniu wyroku z 21 listopada 2013 r., VI ACa 682/13).

Na mocy § 4 rozporządzenia Wojewody (...) z 2007 roku w obszarze ograniczonego użytkowania wprowadzone zostały ograniczenia dotyczące szpitali, domów opieki oraz zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, a w strefie M dodatkowo zabudowy mieszkaniowej. Ograniczenia te polegały na zakazie przeznaczania nowych terenów pod powyższe rodzaje działalności, zmiany sposobu użytkowania budynków na powyższą działalność oraz budowy nowych budynków na cele powyższej działalności. Ponadto, na mocy § 5 wymienionego wyżej rozporządzenia wprowadzone zostały w obszarze ograniczonego użytkowania wymagania techniczne dotyczące nowoprojektowanych oraz istniejących budynków dotyczące zapewnienia właściwego klimatu akustycznego zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi ochrony przed hałasem pomieszczeń w budynkach.

Porównanie ograniczeń w stosunku do nieruchomości powodów obowiązujących w strefie M obszaru ograniczonego użytkowania utworzonego na podstawie rozporządzenia nr (...) Wojewody (...) z 7 sierpnia 2007 roku oraz w strefie Z2 obszaru ograniczonego użytkowania na podstawie uchwały nr (...) Sejmiku Województwa (...) z 20 czerwca 2011 r. wskazuje, że wejście w życie powyższej uchwały nie spowodowało żadnych nowych ograniczeń w korzystaniu z nieruchomości powodów, mogących skutkować zasadnością roszczeń odszkodowawczych po ich stronie. Wskazać jednocześnie należy, że jak wynika z analizy ograniczeń obowiązujących w strefie M obszaru ograniczonego użytkowania z 2007 roku i w strefie Z2 obszaru ograniczonego użytkowania z 2011 roku, pewne ograniczenia, które istniały w strefie M obszaru ograniczonego użytkowania z 2007 roku, takie jak zakaz przeznaczania nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową (§ 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia nr (...)) zostały obecnie w uchwale z 20 czerwca 2011 r. zniesione w całym obszarze ograniczonego użytkowania, z wyjątkiem strefy Z1. W związku z powyższym w strefie Z2, w której jest położona nieruchomości powodów, ograniczenia te już nie obowiązują, a te które nadal obowiązują obowiązywały już od czasu wprowadzenia rozporządzenia nr (...) Wojewody (...) z 7 sierpnia 2007 r. Takie same są w szczególności ograniczenia dotyczące konieczności dostosowania istniejących budynków znajdujących się w obszarze ograniczonego użytkowania. Zgodnie bowiem z § 6 uchwały z 20 czerwca 2011 r. w obszarze ograniczonego użytkowania w istniejących budynkach należy zastosować zabezpieczenia zapewniające klimat akustyczny w pomieszczeniach zgodnie

z ustawą z 7 lipca 1994 r. prawo budowlane i przepisami wykonawczymi do tej ustawy. Takie same ograniczenia istniały w obszarze ograniczonego użytkowania z 2007 roku (§ 5 rozporządzenia nr (...)). W tym stanie rzeczy, w świetle całokształtu okoliczności niniejszej sprawy, niewątpliwie zmiana aktu prawnego w przedmiocie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. nie wpłynęła w żadnej mierze na sytuację nieruchomości powodów i nie podstaw do uznania, iż spowodowała dalsze obniżenie wartości nieruchomości powodów z uwagi na zwiększenie ograniczeń lub inne szkody.

W związku z powyższym powództwo oparte na tej podstawie musiało ulec oddaleniu.

Odnośnie roszczenia ewentualnego powodów, opartego na wejściu w życie rozporządzenia nr (...) Wojewody (...) z 7 sierpnia 2007 r. to w ocenie Sądu w tym zakresie roszczenie powodów było częściowo usprawiedliwione co do zasady, natomiast w żadnym zakresie nie zostało udowodnione co do wysokości.

W pierwszej kolejności należy tu wskazać, że zdaniem Sądu takie alternatywne określenie podstawy faktycznej powództwa przez powodów było dopuszczalne.

Jak wskazano w stanie faktycznym powództwa, przed upływem 2 lat od wejścia w życie wymienionego rozporządzenia (w dniu 28 lipca 2009 r.), złożyli wniosek o zawezwanie do próby ugodowej. Wniosek ten niewątpliwie przerwał bieg terminu na zgłoszenie roszczeń i słusznie powodowie wskazują, że złożenie tego wniosku należy traktować jako terminowe zgłoszenie roszczenia odszkodowawczego pozwanemu, co spowodowało, że roszczenie to - w zakresie objętym wnioskiem o zawezwanie do próby ugodowej - nie wygasło. Ponieważ było to odszkodowawcze roszczenie majątkowe, co do którego zastosowanie znajduje art. 117 § 1 k.c. - uznać trzeba, że podlega ono przedawnieniu. Przepisy

ustawy o ochronie środowiska nie zawierają szczególnych postanowień oznaczających termin przedawnienia tego roszczenia. Ponieważ nie jest to roszczenie wynikające z reżimu odpowiedzialności deliktowej, nie ma podstaw do zastosowania art. 442¹ § 1 k.c., a zatem przyjąć należy, że roszczenie przewidziane w art. 129 ust. 2 p.o.ś. przedawnia się w terminie ogólnym z art. 118 k.c. (tak: wyrok Sądu Najwyższego z 4 grudnia 2013 r., II CSK 161/13, zob. też wyrok Sądu Najwyższego z 29 listopada 2012 r., II CSK 254/12)

Podkreślenia wymaga, że składając wniosek o zawiązanie do próby ugodowej powodowie zgłosili pozwanemu jedynie część roszczeń, tj. roszczenie o zapłatę odszkodowania w związku ze zmniejszeniem się (na skutek wejścia w życie rozporządzenia nr (...)) wartości ich nieruchomości. We wniosku tym powodowie nie domagali się natomiast odszkodowania za szkodę związaną z koniecznością poniesienia kosztów rewitalizacji akustycznej należącego do nich budynku mieszkalnego. W konsekwencji zdaniem Sądu należy uznać, że roszczenia powodów o odszkodowanie mające pokryć koszty rewitalizacji akustycznej budynku wygasły, wobec ich niezgłoszenia pozwanemu w dwuletnim terminie zawitym. Zdaniem Sądu każde z tych roszczeń, dotyczące innego rodzaju szkody, należy bowiem rozpatrywać odrębnie i brak jest podstaw do uznania, że zgłoszenie roszczenia o odszkodowanie za zmniejszenie wartości nieruchomości spowodowało również przerwanie biegu terminu zawitego roszczenia o odszkodowanie za szkodę związaną z koniecznością poniesienia kosztów rewitalizacji akustycznej budynku.

W związku z powyższym Sąd uznał, że roszczenie powodów o zapłatę kwoty 31 600 zł stanowiącej równowartość kosztów rewitalizacji akustycznej budynku mieszkalnego wraz z odsetkami, które powstało w związku z wejściem w życie rozporządzenia nr (...) wygasło na skutek nie zgłoszenia go w dwuletnim terminie zawitym.

Nie wygasło natomiast – jak już powyżej wskazano – roszczenie powodów o zapłatę odszkodowania za zmniejszenie się wartości nieruchomości, które powstało w związku z wejściem w życie rozporządzenia nr (...), gdyż w tym zakresie powodowie dokonali zgłoszenia swoich roszczeń pozwanemu. W tym zakresie roszczenie powodów zostało oddalone z powodu nieudowodnienia przez powodów jego wysokości. Stwierdzić bowiem należy, że zgłaszając roszczenie oparte na alternatywnej podstawie faktycznej, tj. wskazując jako podstawę zgłoszonych roszczeń wejście w życie rozporządzenia nr (...), powodowie – reprezentowani w sprawie przez profesjonalnego pełnomocnika – nie złożyli żadnych wniosków dowodowych mających na celu wykazanie wysokości poniesionej przez nich szkody, a w szczególności nie złożyli wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność ustalenia, czy a jeżeli tak to o ile, spadła wartość należąca do nich nieruchomości, po wejściu w życie rozporządzenia nr (...). Stwierdzić należy, że brak jest podstaw do uznania, żeby Sąd miał zastępować stronę reprezentowaną przez profesjonalistę w formułowaniu wniosków dowodowych. Takie działanie prowadziłoby do naruszenia zasady kontrydiktoryjności oraz równości stron. To strony, a nie sąd, są wyłącznym dysponentem toczącego się postępowania i one ponoszą odpowiedzialność za jego wynik. Przepis art. 232 k.p.c. daje co prawda Sądowi możliwość dopuszczenia dowodu niewskazanego przez strony, jednak jest to dopuszczalne w sytuacjach szczególnych bądź w celu wyrównania faktycznej nierówności między stronami. W doktrynie i praktyce podkreśla się, że sąd powinien korzystać z przewidzianego w art. 232 zdanie drugie uprawnienia powściągliwie i z umiarem, pamiętając, że taka inicjatywa należy przede wszystkim do samych stron i że cały rozpoznawany spór jest ich sprawą, a nie sądu (por. uzasadnienia wyroków SN: z 5 listopada 1997 r., III CKN 244/97, OSNC 1998, nr 3, poz. 52; z 27 maja 1998 r., I CKN 701/97, LEX nr 78418; z 25 lipca 2000 r., III CKN 1034/00, LEX nr 51873; z 12 grudnia 2000 r., V CKN 175/00, OSP 2001, z. 7-8, poz. 116 oraz uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów SN z 19 maja 2000 r., III CZP 4/00, OSNC 2000, nr 11, poz. 195). W przedmiotowej sprawie brak było podstaw do działania przez Sąd z urzędu.

Rozważając inne możliwe podstawy prawne roszczeń powodów wskazać należy, że zdaniem Sądu podstawy odpowiedzialności pozwanego za wskazane przez powodów szkody nie mógł stanowić art. 435 k.c. Sąd orzekający podziela stanowisko Sądu Najwyższego, który w wyroku z 9 kwietnia 2010 r. (III CZP 17/10, LEX nr 584036; zob. także wyrok SN z 6 maja 2010 r., II CSK 602/09, LEX nr 585768 oraz postanowienie SN z 24 lutego 2010 r., III CZP 128/09, LEX nr 578138) podkreślił, że: „Przepisy art. 435 k.c. w zw. z art. 322 p.o.ś. i art. 129 p.o.ś. przewidują rozłączne reżimy odpowiedzialności. Za taką interpretacją przemawia również dążenie do kompleksowego uregulowania skutków ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania w zakresie szkody polegającej na obniżeniu

wartości nieruchomości. Rozszczępienie tych skutków na szkody wynikające z ograniczeń przewidzianych wprost w rozporządzeniu o ustanowieniu obszaru ograniczonego użytkowania oraz szkody wynikające w emisji hałasu byłoby zresztą sztuczne”. Zresztą nawet gdyby przyjąć dopuszczalność zastosowania art. 435 k.c. jako alternatywnej podstawy odpowiedzialności, to stwierdzić należy, że port lotniczy nie jest przedsiębiorstwem w całości (jak wymaga ugruntowany w orzecznictwie pogląd) wprawianym w ruch za pomocą sił przyrody w rozumieniu tego przepisu, bowiem siły elementarne są wykorzystywane jedynie do części jego działalności (por. wyrok SA w Warszawie z 7 marca 2014 r., VI ACa 1047/13, <http://orzeczenia.waw.sa.gov.pl/>, wyroki Sądu Najwyższego z 25 maja 2012 r., I CSK 509/11, LEX nr 1215402, z 23 maja 2012 r., I PK 198/11, LEX nr 1219494). Nadto należy zauważyć, że przyjęcie dopuszczalności zastosowania art. 435 k.c. jako podstawy odpowiedzialności pozwanego prowadziłoby do omińnięcia 2-letniego terminu zawitego przewidzianego w art. 129 ust. 4 p.o.ś. i niweczyłoby funkcję gwarancyjną tego przepisu, który pozwala podmiotowi nadmiernie ingerującemu w środowisko naturalne na prowadzenie racjonalnej gospodarki finansowej, umożliwiając mu zaspokojenie roszczeń poszkodowanych w przewidywalnym terminie.

Brak jest również podstaw do uwzględnienia roszczeń powodów w oparciu o art. 5 k.c. Powodowie wskazywali, że pozwany naruszył zasady współzycia społecznego wprowadzając osoby poszkodowane (w tym powodów) w błąd w kwestii przysługiwania im roszczeń. Podnieśli, że w postępowaniach sądowych wszczętych pod rządami rozporządzenia Nr (...) Wojewody (...) pozwany prezentował odmienne stanowisko niż obecnie, twierdząc, że ww. rozporządzenie jeszcze przed wejściem w życie uchwały sejmiku utraciło swą moc i nie może stanowić obowiązującej podstawy prawnej dochodzenia roszczeń przez czynnie legitymowanych. Ponadto powodowie podkreślili, że po 15 listopada 2008 r. również organy administracji publicznej nie uznawały mocy obowiązującej rozporządzenia Wojewody nr (...), o czym świadczy fakt, że w okresie między 15 listopada 2008 r. a 3 sierpnia 2011 r., na obszarze tzw. strefy M dawnego OOU ustanowionego w 2007 roku, wydano szereg pozytywnych decyzji o ustaleniu warunków zabudowy dla budynków mieszkalnych, a także wydawano decyzje o pozwoleniu na budowę, podczas gdy jest to obszar gdzie - wedle rozporządzenia - winien obowiązywać całkowity zakaz zabudowy mieszkaniowej. Stwierdzili także, że pozwany zamieścił na stronie internetowej informacje o możliwości zgłaszania roszczeń - w związku z ustanowieniem obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska O. - do początku sierpnia 2013 roku.

Zdaniem Sądu roszczenie powodów nie może zostać uwzględnione również w oparciu o art. 5 k.c. W pierwszej kolejności należy wskazać, że nie ma podstaw do przyjęcia, że pozwany, realizując przysługujące mu prawo do obrony przed zgłaszanymi roszczeniami, i podnosząc wszystkie dostępne argumenty mające przemawiać za oddaleniem powództwa (w tym, że rozporządzenie nr (...) utraciło moc obowiązującą), naruszył zasady współzycia społecznego. Przyjmując ten tok rozumowania dochodzimy do absurdalnego wniosku, że działanie każdego pozwanego, który nie uznaje roszczenia i podejmuje obronę w procesie, narusza zasady współzycia społecznego. Ciężar dowodu został w przepisach postępowania jasno określony i przeciwnik procesowy nie tylko nie ma obowiązku ułatwiania drugiej stronie dowodzenia zasadności roszczenia, ale ma prawo przedstawiać taką argumentację i interpretację przepisów, która jest dla niego korzystna. Obowiązwanie rozporządzenia jest zdaniem Sądu faktem i powodowie mieli możliwość, korzystając z pomocy profesjonalnego pełnomocnika, przedstawienia argumentacji uzasadniającej takie stanowisko oraz dochodzone przez nich roszczenia.

Odnosnie orzeczeń wydawanych przez Sądy powszechne i administracyjne oraz interpretacje przedstawicieli administracji, z których wynikało, że rozporządzenie nr (...) nie obowiązuje, stwierdzić należy, że brak jest podstaw do uznania, żeby to pozwany miał ponosić konsekwencje zajęcia przez te podmioty błędnego stanowiska co do obowiązywania rozporządzenia.

Dodatkowo wskazać należy, że brak jest podstaw do uwzględnienia roszczeń powodów na podstawie art. 5 k.c. również z tego względu, że powodowie w istocie częściowo skutecznie zgłosili swoje roszczenia (w zakresie odszkodowania za obniżenie wartości należącej do nich nieruchomości), a zostały one oddalone wyłącznie z powodu nieudowodnienia wysokości roszczenia. Podkreślenia wymaga, że ciężar dowodu w tym zakresie spoczywał na powodach.

Ze względu na powyższe, Sąd orzekł jak w punkcie I wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

ZARZĄDZENIE

(...)